

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ - ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΩΦΕΛΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ**

Συστημένο

Λάρισα 01/04/2024

Αριθ. πρωτ. 23159

Πληροφορίες : Τσάμπαλης Στέφανος
Τηλέφωνο : 2413 – 503.558, - 559
Email : dek@apdthest.gov.gr
Ταχ. Δ/ση : Σωκράτους 111
Ταχ. Κωδ. / Πόλη : 413 36 / ΛΑΡΙΣΑ

Προς: Αποκεντρωμένη Διοίκηση
Θεσσαλίας – Στ. Ελλάδα
Γεν. Δ/ση Εσωτ. Λειτουργίας
Δ/ση Διοίκησης – Ενταύθα.
υπόψη κας Τρικκάλη Ιωάννας.

ΘΕΜΑ: Απόψεις επί Ερωτήσεως Βουλευτού προς την Υπουργό Εσωτερικών.

Σχετ.: α. Το υπ' αριθμ. πρωτ. 21878/26-3-2024 έγγραφό σας.

β. Η υπ' αριθμ. πρωτ. 3836/19-3-2024 Ερώτηση του Βουλευτή του κόμματος "ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ"
Χαρακόπουλου Μάξιμου προς την Υπουργό των Εσωτερικών.

Αναφορικά με τα διαλαμβανόμενα στην ανωτέρω υπό στοιχείο (β) Ερώτηση του Βουλευτή Λάρισας του κόμματος ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ Μάξιμου Χαρακόπουλου σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Τα αναφερόμενα στην υπόψη Ερώτηση "κληροδοτήματα – κοινωφελή ιδρύματα" αποτελούν κοινωφελείς περιουσίες του άρθρου 1 παρ. 1 του ν. 4182/2013 "Κώδικας Κοινωφελών Περιουσιών, Σχολαζουσών Κληρονομιών και λοιπές διατάξεις" (Α' 185) τα οποία καταλήφθηκαν από ιδιώτες – φυσικά πρόσωπα είτε με πράξη δωρεάς εν ζωή είτε με διαθήκη (άρθρο 1 παρ. 2 του ν. 4182/2013) για την εξυπηρέτηση κάθε εθνικού, θρησκευτικού, φιλανθρωπικού, εκπαιδευτικού, πολιτιστικού και γενικά επωφελούς για την κοινωνία εν όλω ή εν μέρει σκοπού (άρθρο 1 παρ. 3 του ν. 4182/2013).

Με εξαίρεση τα κληροδοτήματα (δωρεές ή κληρονομίες) που ανήκουν στην άμεση εποπτεία και διαχείριση του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, όσα κληροδοτήματα εποπτεύονται για την εύρυθμη λειτουργία τους από τους Γραμματείς των οικείων Αποκεντρωμένων Διοικήσεων (άρθρο 2 παρ. 3 του ν. 4182/2013) δεν ανήκουν στο ελληνικό δημόσιο με τη στενή έννοια του όρου αλλά αποτελούν περιουσίες που είτε προορίζονται για τη σύσταση κοινωφελούς ιδρύματος (τα οποία μέχρι τη σύστασή τους τα διαχειρίζονται οι οριζόμενοι από τη συστατική πράξη ή το νόμο εκτελεστές διαθηκών) όπως είναι το υπό σύσταση κοινωφελές ίδρυμα "Βασιλείου Νικολάου Καρανίκα", είτε περιουσίες που ανήκουν σε ήδη συστημένα κοινωφελή ιδρύματα (τα οποία αποτελούν αυτοτελή νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα και τα οποία τα διαχειρίζονται τα εκάστοτε προβλεπόμενα από τη συστατική πράξη ή το νόμο διοικητικά συμβούλια, άρθρο 50 παρ. 1 του ν. 4182/2013) ή ανήκουν και αποτελούν ομάδα περιουσίας (κεφάλαια αυτοτελούς διαχείρισης, άρθρο 50 παρ. 2 του ν. 4182/2013)

όλως διακεκριμένη από την λοιπή περιουσία ήδη υφιστάμενων νομικών προσώπων είτε δημοσίου δικαίου (λ.χ. δήμων) είτε ιδιωτικού δικαίου (λ.χ. σωματείων, συλλόγων κ.α.).

Όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, τα κληροδοτήματα – κοινωφελή ιδρύματα αποσκοπούν στην εξυπηρέτηση επωφελών για την κοινωνία σκοπών και τη θεραπεία ποικίλων κοινωνικών αναγκών. Για παράδειγμα υπάρχουν κληροδοτήματα της Θεσσαλίας (και της Στερεάς Ελλάδας) τα οποία χορηγούν ετησίως σε οικονομικά αδύναμους μαθητές υποτροφίες ή χρηματικά βραβεία ή χορηγούν χρηματικά βοηθήματα σε ασθενείς – άτομα τρίτης ηλικίας κλπ. Όσον αφορά στο αναφερόμενο στην Ερώτηση του Βουλευτού Λάρισας κ. Χαρακόπουλου υπό σύσταση κοινωφελές ίδρυμα “Βασιλείου Νικολάου Καρανίκα”, αυτό έχει ως σκοπό την δημιουργία, συντήρηση και λειτουργία γεωργικής σχολής για την παροχή σύγχρονης γνώσης και μόρφωσης σε νέους αγρότες της περιφερειακής ενότητας Λάρισας.

Η περιουσία των ανωτέρω κληροδοτημάτων και κοινωφελών ιδρυμάτων αποτελείται κυρίως (αν όχι αποκλειστικώς) από αστικά και αγροτικά ακίνητα, τα δε έσοδά τους προέρχονται από την εκμίσθωση των ακινήτων αυτών κυρίως σε ιδιώτες λ.χ. σε επιχειρηματίες και εταιρείες για αστικά ακίνητα ή σε κατ’ επάγγελμα γεωργούς για αγροτικά ακίνητα, ενώ δεν αποκλείεται και η εκμίσθωσή τους σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (λ.χ. δήμους - μισθωτές) κυρίως αστικών ακινήτων. Όσον αφορά ειδικώς στο υπό σύσταση κοινωφελές ίδρυμα “Βασιλείου Νικολάου Καρανίκα”, η περιουσία του αποτελείται αποκλειστικώς από αγροτεμάχια εννιοκοσίων και πλέον στρεμμάτων στην κτηματική περιφέρεια του οικισμού Πλασιάς Αγιάς Λάρισας των οποίων το ίδρυμα δεν είναι αποκλειστικός κύριος αλλά συγκύριος κατά ποσοστό $\frac{3}{4}$ εξ αδιαιρέτου, τα δε υπόλοιπα $\frac{1}{4}$ εξ αδιαιρέτου ανήκει σε ιδιώτες – φυσικά πρόσωπα.

Όπως αναφέρεται στην υπόψη Κοινοβουλευτική Ερώτηση, μετά τα απροσδόκητα, έντονα, καιρικά φαινόμενα *Daniel* και *Elias* του περασμένου Σεπτεμβρίου (2023) μεγάλες γεωργικές εκτάσεις στην ευρύτερη περιοχή της άλλοτε αποξηραμένης λίμνης «Κάρλα» πλημμύρησαν και η λίμνη αυτή «ανασυστάθηκε». Επειδή στην υπόψη Ερώτηση γίνεται ειδική αναφορά στο υπό σύσταση κοινωφελές ίδρυμα Νικολάου Βασιλείου Καρανίκα η υπηρεσία μας διαβίβασε την Ερώτηση στην διαχειρίστρια της υπόψη κοινωφελούς περιουσίας, δικηγόρο Λάρισας και εκτελέστρια της διαθήκης της Θάλειας Δημητράτου, κ. Χρυσ αφίδου Μαρία, για να μας παράσχει τις απόψεις της επί της Ερωτήσεως (σημειώνεται εκ νέου ότι οι γεωργικές εκτάσεις και η εν γένει περιουσία του υπό σύσταση κοινωφελούς ιδρύματος και των κοινωφελών ιδρυμάτων που εποπτεύονται από τον Φορέα μας δεν ανήκουν στο ελληνικό δημόσιο και γίνεται παρανόηση ως προς τούτο κι από έμπειρους εκτελεστές διαθηκών). Ανταποκρινόμενη άμεσα η κ. Χρυσ αφίδου Μαρία μας έστειλε το από 27-3-2024 σημείωμα απόψεων (επισυνάπτεται) με το οποίο αναφέρει ότι πράγματι η πλειοψηφία των συνολικής έκτασης 900 στρεμμάτων αγροτεμαχίων του υπό σύσταση ιδρύματος είναι πλημμυρισμένα έως και σήμερα και είναι άγνωστο πότε θα υποχωρήσουν τα ύδατα, και προτείνει ως την πλέον πρόσφορη και δίκαιη λύση για την αντιμετώπιση της δυσμενούς κατάστασης που δημιουργήθηκε, τόσο για τους γεωργούς - μισθωτές όσο και για το ίδρυμα - εκμισθωτή την λήψη νομοθετικής ρύθμισης για την επιχορήγηση των οφειλομένων ενοικίων ή άλλη νομοθετική πρόβλεψη ανάλογη με αυτή που υπήρξε για τα μισθώματα της πανδημίας covid έτσι ώστε να καλύπτονται εξίσου και τα κοινωφελή ιδρύματα – εκμισθωτές και οι ιδιώτες - εκμισθωτές που συντρέχουν ως εξ αδιαιρέτου συγκύριοι των πλημμυρισμένων γεωργικών εκτάσεων και οι πληγέντες γεωργοί - μισθωτές.

Όπως γίνεται αντιληπτό στην συγκεκριμένη περίπτωση, από τα πρόσφατα πλημμυρικά φαινόμενα δεν επλήγησαν μόνο οι γεωργοί – μισθωτές, η γεωργική τους καλλιέργεια και το εισόδημά τους, αλλά διαταράχθηκε και η απρόσκοπτη και συνεχής εισροή των μοναδικών εισόδων προς τα κοινωφελή ιδρύματα και κληροδοτήματα από μισθώματα που οφείλουν οι πληγέντες γεωργοί. Είναι προφανές ότι η μέχρι σήμερα διαμορφωθείσα κατάσταση των υπόψη γεωργικών κτημάτων δημιουργεί αβεβαιότητα και επισφάλεια όχι μόνο ως προς το γεωργικό εισόδημα αλλά και ως προς τη βιωσιμότητα και την εύρυθμη λειτουργία των υπόψη ιδρυμάτων και κληροδοτημάτων. Ειδικά για την εύρυθμη λειτουργία και βιωσιμότητα της υπό σύσταση γεωργικής σχολής του ιδρύματος Βασιλείου Νικολάου Καρανίκα απαιτείται όχι μόνο να βρίσκονται σε καλλιεργήσιμη κατάσταση οι γεωργικές εκτάσεις αλλά και να διατηρείται πάντοτε ένα σημαντικό χρηματικό αποθεματικό που προέρχεται από μισθώματα.

Κατά την άποψη μας είναι αναγκαία σχετική νομοθετική ρύθμιση από τα συναρμόδια Υπουργεία (σημ.: το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας & Οικονομικών έχει τη γενική εποπτεία των κληροδοτημάτων σε όλη την επικράτεια παρέχοντας οδηγίες και αναλαμβάνοντας σχετικές νομοθετικές πρωτοβουλίες) και συμφωνούμε ότι πρέπει να ρυθμιστεί νομοθετικώς το ζήτημα της καταβολής των οφειλόμενων μισθωμάτων στην συγκεκριμένη περίπτωση, ισότιμα και ισόρροπα, όχι μόνο προς όφελος και στήριξη του γεωργικού εισοδήματος αλλά και προς όφελος των κοινωφελών ιδρυμάτων και κληροδοτημάτων. Συμφωνούμε με την άποψη της επιδότησης των ενοικίων ή αντίστοιχης πρόβλεψης. Τυχόν απαλλαγή από μισθώματα θα αποτελούσε μονομερή λύση εις βάρος των κοινωφελών ιδρυμάτων και κληροδοτημάτων – εκμισθωτών. Εξάλλου, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη κι άλλοι παράγοντες, όπως λ.χ. τυχόν αποζημιώσεις που θα καταβληθούν σε πληγέντες αγρότες, τυχόν αγροτικές επιδοτήσεις που εξακολουθούν να εισπράττονται από αυτούς (τα κτήματα του ιδρύματος Βασιλείου Νικολάου Καρανίκα εκμισθώνονται με δικαιώματα ενιαίας ενίσχυσης σίτου) και θα πρέπει ισότιμως να ενισχυθούν και τα μοναδικά εισοδήματα από μισθώματα των κοινωφελών ιδρυμάτων και κληροδοτημάτων και ληφθεί μέριμνα και για άλλες διευκολύνσεις ή εκπτώσεις ή ελαφρύνσεις από υποχρεώσεις λ.χ. φορολογικού χαρακτήρα. Επισημαίνεται ότι με την όποια νομοθετική ρύθμιση θα πρέπει να διασφαλίζονται και τα δικαιώματα των ιδιωτών – μισθωτών που συντρέχουν ως εξ αδιαιρέτου συγκύριοι των πλημμυρισμένων γεωργικών εκτάσεων με τα κοινωφελή ιδρύματα και κληροδοτήματα.

Εν κατακλείδι, τονίζουμε ότι η εύρυθμη λειτουργία και δράση των κληροδοτημάτων και κοινωφελών ιδρυμάτων εμφάνιζε πάντοτε θετικό πρόσημο και είχε θετικό αντίκτυπο στο κοινωνικό σύνολο, εφόσον τα ιδρύματα και κληροδοτήματα δρούσαν πάντοτε συμπληρωματικά για την κάλυψη και θεραπεία ποικίλων κοινωνικών αναγκών και προβλημάτων, και σε περιόδους έκτακτων οικονομικών συνθηκών, παράλληλα με τις δράσεις που αναλάμβανε η ελληνική πολιτεία.

**Με εντολή Γραμματέα
Αποκεντρωμένης Διοίκησης
Θεσσαλίας – Στερεάς Ελλάδας
Η Αναπ/τρια Προϊσταμένη
της Δ/σης Κοινωφελών Περιουσιών**

ΡΑΚΑΤΣΑΝΗ ΣΟΦΙΑ

Συνημμένα:

Η από 27-3-2024 έκθεση απόψεων της
Εκτελέστριας Μαρίας Χρυσafίδου.

Κοινοποίηση:

Χρυσafίδου Μαρία, δικηγόρο –
εκτελέστρια της διαθήκης της
Θ. Δημητράτου - Καρανίκα
Μ. Αλεξάνδρου 41, Τ.Κ. 411 10, Λάρισα.
chrisafidou.mar@gmail.com

Εσωτ. Διανομή:

Τμήμα Εκκαθάρισης.